

Zorgvraag van volwassen asielzoekers

1 Inleiding

Volgens gegevens van het CBS arriveerden in 2020 in Nederland in totaal 17.585 asielzoekers, dat wil zeggen mensen die een aanvraag hebben ingediend om als vluchteling te worden toegelaten. Van de asielzoekers die in december 2020 binnenkwamen, was 73% volwassen.

Volwassen asielzoekers hebben recht op tandheelkundige zorg volgens de Regeling Medische zorg Asielzoekers (RMA). Dit betreft wel alleen noodhulp, zoals beschreven in de 'Noodhulplijst tandheelkunde'. Hieronder wordt verstaan het verhelpen van acute ernstige pijnklachten en/of aanzienlijk verlies van de kauwfunctie. Het uitgangspunt hierbij is dat met zo eenvoudig mogelijke middelen zoveel mogelijk van de actuele functie van het gebit en de aanwezige functionele elementen worden behouden. Nadrukkelijk valt hieronder niet gebitsregulering. De behandeling moet veelal in één zitting zijn afgerond.

Een asielzoeker die een afspraak wil maken met een tandarts, moet dit doen via de 'Praktijklijn'. Deze beoordeelt de klacht en intermedieert tussen de zorgvrager en de tandartspraktijk.

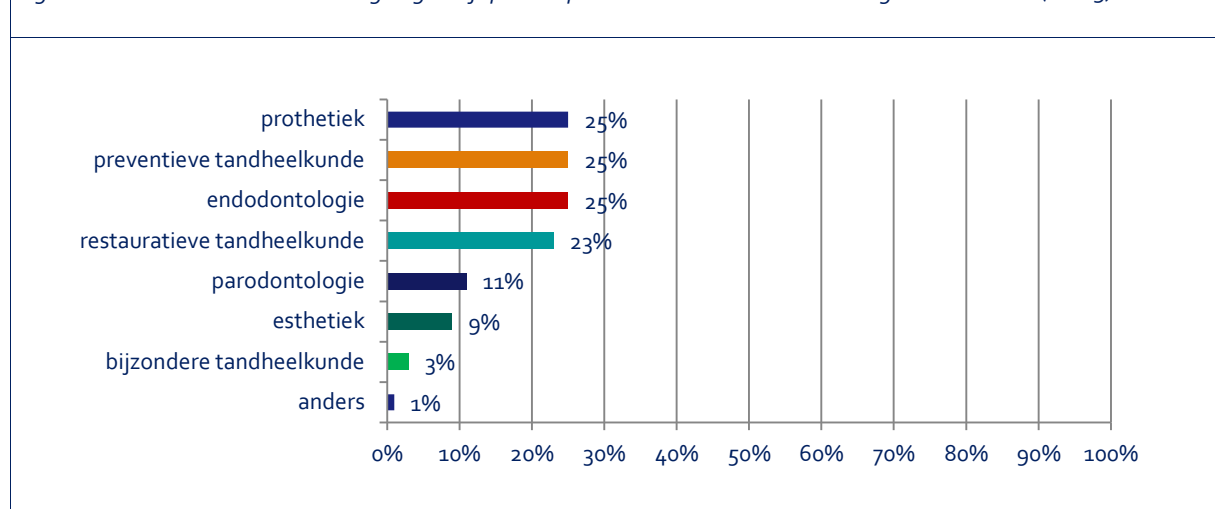
Tandartsen kunnen zich aanmelden om mondzorg aan asielzoekers te verlenen. Alleen als ze een overeenkomst hebben met RMA Healthcare krijgen zij zorg die ze onder de RMA verlenen vergoed. Betaling van de noodhulp volgens de noodhulplijst in de RMA is gegarandeerd tot € 250,- per kalenderjaar. Voor eventuele behandeling boven dit bedrag moet vooraf een machtiging worden aangevraagd. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om behandelingen die vallen onder de bijzondere zorg.

Begin 2020 is vanuit ACTA onderzoek gedaan naar de ervaringen van tandartsen met de zorgverlening aan volwassen asielzoekers. Hiervoor zijn 634 tandartsen met een RMA Healthcare-overeenkomst uitgenodigd om een webenquête in te vullen. Van 100 van hen (16%) werd een reactie ontvangen, 77 van hen behandelden toen volwassen asielzoekers of hadden dat in het verleden gedaan. In deze bijdrage wordt ingegaan op enkele uitkomsten van het onderzoek.

2 Zorgvraag

Alle tandartsen in het onderzoek tezamen hadden ieder op het moment van de enquête gemiddeld 7 jaar en 2 maanden zorg verleend aan gemiddeld 284 volwassen asielzoekers. Desgevraagd gaven de tandartsen aan dat de zorgvraag vanzelfsprekend in bijna alle gevallen (99%) spoedhulp betrof. Zoals figuur 1 laat zien, ging het daarbij meer specifiek vooral om prothetiek (25%), preventie (25%), wortelkanaalbehandelingen (25%) en/of restauraties (23%).

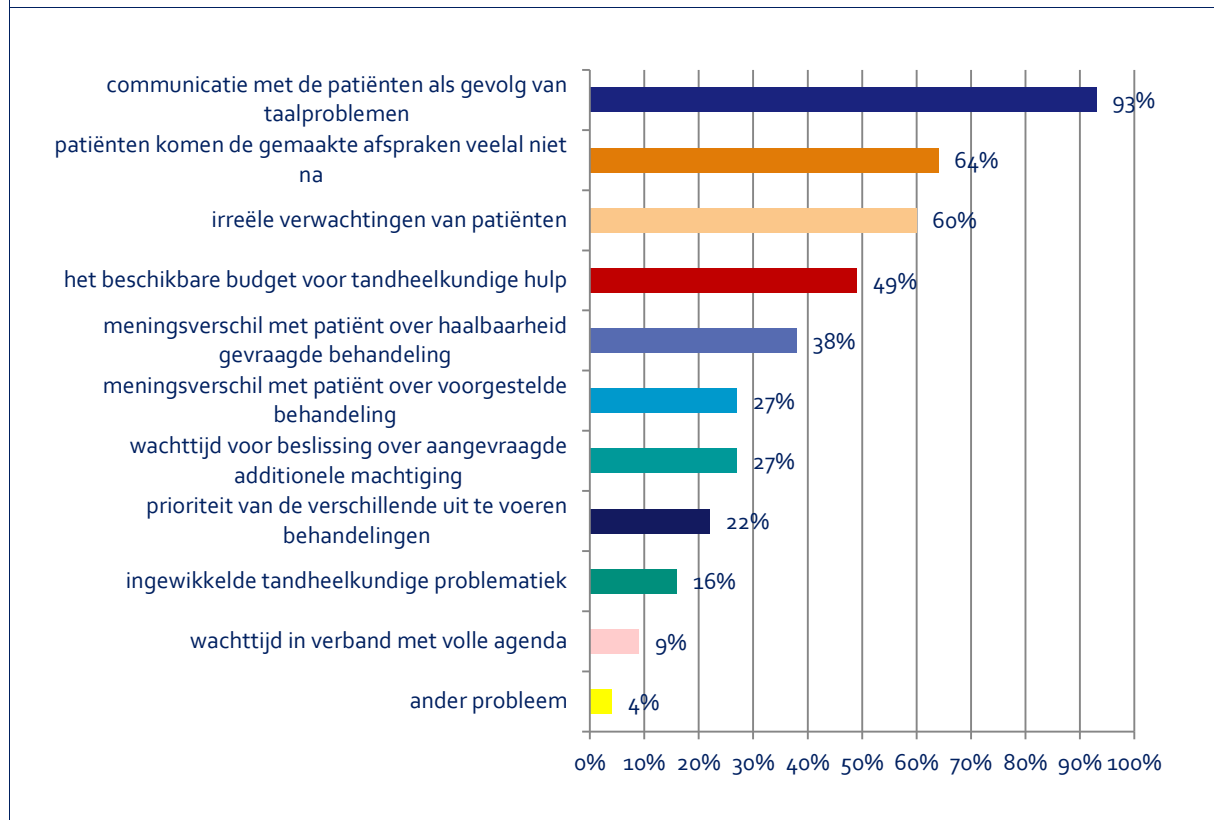
Figuur 1 Meest voorkomende zorgvragen bij spoedhulp aan volwassen asielzoekers volgens tandartsen (n = 65)

3 Praktische problemen

Bijna zeven van de tien (69%) tandartsen zeiden dat de zorg aan asielzoekers voor hen wel eens problemen met zich meebracht. Figuur 2 laat zien waar het daarbij zoal om ging.

Figuur 2 Meest voorkomende problemen bij de zorgverlening aan volwassen asielzoekers volgens tandartsen (n = 45)

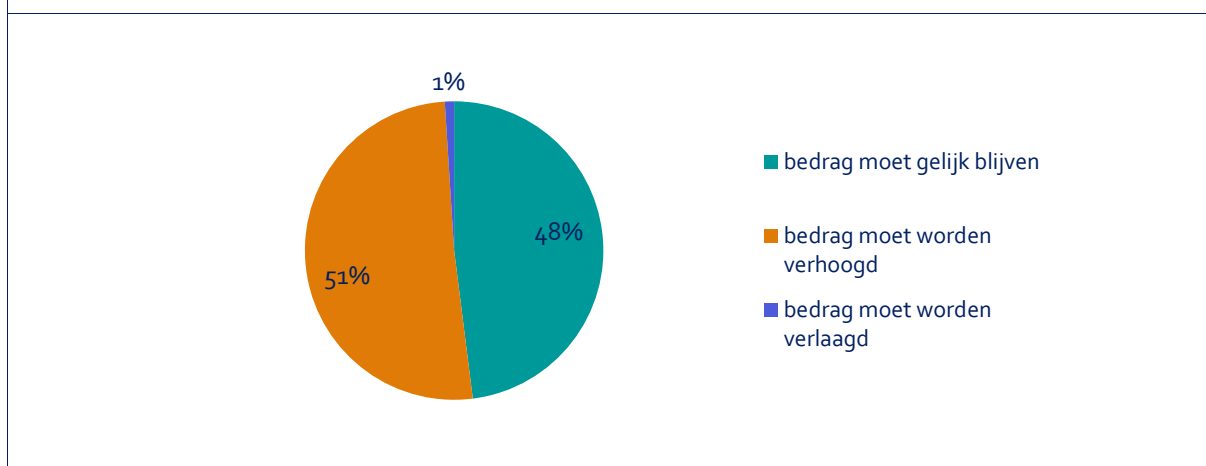

Bijna alle (93%) tandartsen die problemen hadden ervaren, gaven aan dat de taal het lastig maakte om met de patiënt te communiceren. Bijna twee derde (64%) had ook te maken gehad met patiënten die een gemaakte afspraak niet nakwamen. Iets minder (60%) tandartsen noemden verder het feit dat patiënten irreële verwachtingen hadden van de behandeling, die dus kennelijk verder strekten dan de noodhulp waaraan de tandarts gebonden is. Bijna de helft (49%) zei dat ook het beschikbare budget voor problemen zorgde. Van de tandartsen die taalproblemen hadden gehad, had 88% naar eigen zeggen een of meer stappen ondernomen om de communicatie te verbeteren. De meest genoemde waren dat zij de patiënt hadden gevraagd iemand mee te nemen voor het vertalen of begeleiden (81%), dat zij gebruik waren gaan maken van een professionele tolk (61%) en/of dat zij een digitale vertaaltool gingen gebruiken (50%).

4 Budget

Het budget voor noodhulp in de RMA bedraagt zoals al eerder aangegeven € 250,-. Figuur 3 laat zien dat de tandartsen verdeeld waren over de hoogte van dit bedrag. Iets meer dan de helft (51%) vond dat het omhoog zou moeten, terwijl 48% van mening was dat het gelijk moet blijven.

Figuur 3 Mening van de tandartsen over het bedrag dat in de RMA beschikbaar is voor noodhulp (n = 65)

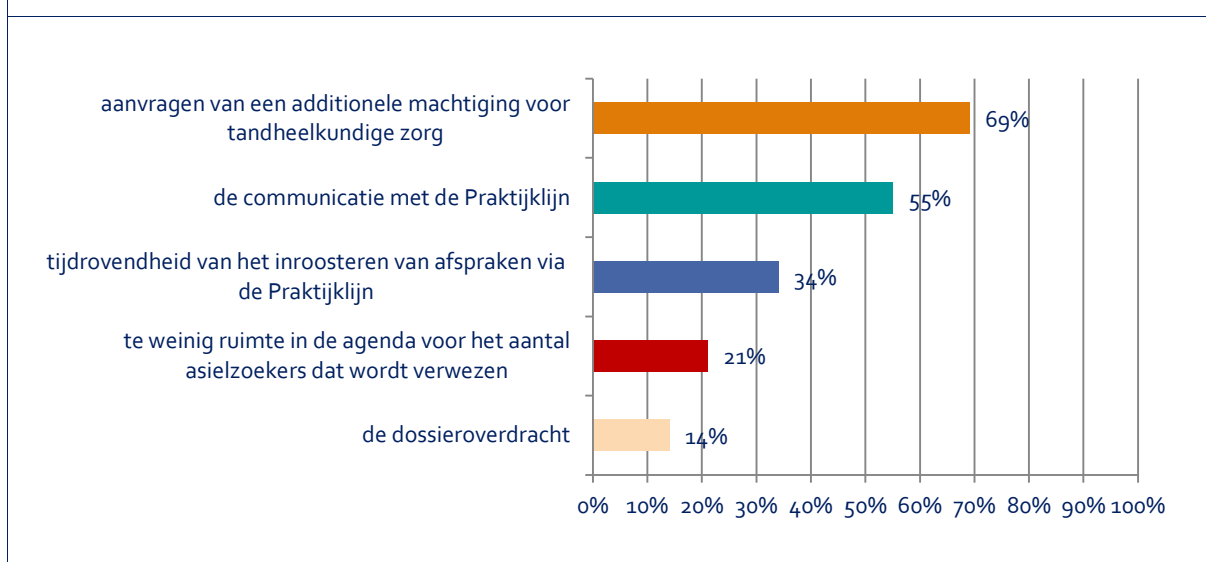

5 Administratieve problemen

Ruim vier van de tien (45%) tandartsen in het onderzoek ervoeren naar eigen zeggen administratieve problemen of hadden deze ervaren bij de zorgverlening aan volwassen asielzoekers. Figuur 4 laat zien waar het daarbij om ging. Bijna zeven van de tien (69%) tandartsen zeiden dat het lastig was om een additionele machtiging te verkrijgen voor extra tandheelkundige zorg. Ruim de helft (55%) vond dat de communicatie met de Praktijklijn, die voor een hulp vragende asielzoeker de afspraak maakt met de tandarts, niet goed verliep en 34% vond deze procedure tijdrovend.

Al met al zei 59% van hen desgevraagd dat deze problemen de zorgverlening hadden belemmerd. De overige tandartsen oordeelden hierover neutraal (27%) of zeiden dat dit in geringe mate het geval was geweest (14%).

Figuur 4 Door tandartsen ervaren administratieve problemen bij de zorgverlening aan volwassen asielzoekers (n = 29)

5 Ondersteuning

Desgevraagd zei een derde (32%) van de tandartsen dat zij meer ondersteuning wensten of hadden gewenst bij de zorg aan volwassen asielzoekers. Die zou volgens hen vooral gericht moeten zijn op de communicatie (40%), op de praktische uitvoering (25%) en op de administratie (20%) van de zorg. En zou volgens deze tandartsen vooral moeten komen van medewerkers van het asielzoekerscentrum (45%), vanuit RMA Healthcare (20%) of vanuit een hiervoor speciaal op te richten overheidsinstantie (15%).

© 2021 KNMT

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten ten aanzien van dit document berusten bij de KNMT.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNMT.

Hoewel aan de totstandkoming van dit document de uiterste zorg is besteed, kan de KNMT niet instaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden en aanvaardt de KNMT deswege geen aansprakelijkheid.